

Nacionālās kultūras padomes sēde Nr. 53

Sēdes norises laiks un vieta: **2025. gada 24. oktobris, plkst. 13:00–13:45**

Sēde notiek attālināti, tiešsaistē, platformā *MS Teams*.

Sēdes darbu vada:

Maija Pavlova Latvijas Teātra padomes priekšsēdētāja, Nacionālās kultūras padomes priekšsēdētāja.

Sēdē piedalās Nacionālās kultūras padomes (NKP) locekļi:

Kaspars Kondratjuks	biedrības „Kaņepes laikmetīgās kultūras centrs” radošais direktors, kultūras ministres uzaicināts padomes loceklis;
Lolita Tomsone	biedrības „Žaņa Lipkes memoriāls” direktore; kultūras ministres uzaicināta Padomes locekle;
Inga Brūvere	biedrības „Latvijas Radošo savienību padome” valdes priekšsēdētāja;
Krišjānis Sants	biedrības „Laikmetīgās kultūras nevalstisko organizāciju asociācija” valdes loceklis;
Ināra Dundure	biedrības „Latvijas Pašvaldību savienība” padomniece izglītības un kultūras jautājumos;
Ints Teterovskis	Dziesmu un deju svētku padomes priekšsēdētāja vietnieks;
Dace Jurka	Latvijas Kultūras darbinieku biedrības valdes locekle;
Edvīns Krieviņš	Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrības priekšsēdētājs;
Egīls Šēfers	Latvijas Mūzikas padomes priekšsēdētājs;
Solvita Krese	Latvijas Vizuālās mākslas padomes priekšsēdētāja;
Karine Kalniņa	Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja.

Sēdē piedalās Kultūras ministrijas (KM) pārstāvji:

Laura Turlaja	KM Kultūrpolitikas departamenta direktore;
Zanda Saulīte	KM Eiropas Savienības fondu departamenta direktore;
Linda Krūmiņa	KM Eiropas Savienības fondu departamenta Finanšu instrumentu attīstības nodaļas vadītāja;
Andrelita Blusanoviča	KM Eiropas Savienības fondu departamenta Finanšu instrumentu attīstības nodaļas eksperte.

Sēdi protokolē: Jana Šakare.

Sēdē nepiedalās: **Miks Magone, Dagnija Baltiņa, Valts Ernštreits, Anda Laķe, Ināra Bula, Signe Pujāte, Baiba Moļņika, Renāte Punka, Ingūna Slaidiņa, Dzidra Šmita, Iveta Derkusova, Gatis Didrihsons, Gints Grūbe, Regīna Kaupuža, Barbara Freiberga, Ģirts Majors.**

Tiek konstatēts, ka no 28 (divdesmit astoņiem) Nacionālās kultūras padomes (turpmāk tekstā — NKP) locekļiem klātesoši tiešsaistē ir 12 NKP locekļi. Tādejādi, saskaņā ar Nacionālās kultūras padomes 2024. gada 21. oktobra nolikuma 20. punktu, Nacionālā kultūras padome nav lemttiesīga, jo sēdē piedalās mazāk nekā puse no Padomes locekļiem.

NKP vienojas par darba kārtību: Ekspertu izvirzīšana Eiropas Savienības fondu projektu konkursa – 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" projektu iesniegumu vērtēšanai.

Ekspertu izvirzīšana Eiropas Savienības fondu projektu konkursa – 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" projektu iesniegumu vērtēšanai

M. Pavlova Ja šīs sēdes gaitā kvorumu sapulcināt neizdotos un lēmums būtu jāpieņem rakstiskās procedūras veidā, aicinu Z. Saulīti klātesošajiem padomes pārstāvjiem pastāstīt par Eiropas Savienības fondu projektu konkursa — 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" — projektu iesniegumu vērtēšanu kopumā un ekspertu no NKP vidus izvirzīšanas nosacījumiem.

Z. Saulīte informē par 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" programmu:

- pirmā tāda veida programma KM pieredzē, tradicionāli šāda veida konkursos ir sniegts atbalsts infrastruktūras izveidei — te plānots atbalsts gan infrastruktūras sakārtošanai, gan arī pasākumiem, saturam, lai attīstītos kultūrvietas un tādas kultūras organizācijas, kuras ikdienā ir gatavas strādāt ar tām sabiedrības grupām, kas kaut kādu iemeslu dēļ nevar tik viegli piekļūt kultūras pakalpojumiem un pasākumiem — vai tas būtu finansiālais aspekts, vai cita veida apstākļi, kas ierobežo, piemēram, funkcionālie un citi traucējumi vai citi iemesli — piemēram, sabiedrības stereotipi un aizspriedumi vai tamlīdzīgi;
- konkursa nosacījumi paredz, ka projektam jābūt labai koncepcijai par kultūras satura veidošanu, ietverot saprātīgu infrastruktūras pilnveidi;
- projektā jābūt līdzsaram, organizācijai strādājot gan ar grupām, kuras nav ļoti maksātspējīgas, gan arī saglabājot organizācijas ekonomisko darbību un spēju izdzīvot;
- interese par programmu liela, uz piecpadsmit miljoniem [eiro] pieejamā finansējuma pieprasījums ir aptuveni četrdesmit miljoni [eiro].

Par ekspertu uzdevumiem:

Konkursa vērtēšanas komisija var precīzi izvērtēt dažādus projektu pieteikumu administratīvos aspektus un atbilstības. Šoreiz būs svarīga daļa, kas saistās ar projektu pieteikumu kvalitātes vērtēšanu. Kvalitātes sadaļā ekspertiem jāvērtē, vai konkrētā pieteikuma koncepts, vai pakalpojumi, ko attīsta kultūras organizācija — vai tiem ir potenciāls saistīt grupas, kas nav tik

aktīvas kultūras piedāvājuma pieredzēšanā? Tāpat ekspertiem jāspēj atšķirt, kurš projekts vairāk ir par infrastruktūras izveidi un papildinājumiem, jo infrastruktūra vienmēr prasa kaut kādu papildu finansējumu tās attīstībai. Tad tas, ko mēs kā [ierēdņi], nevis kultūras eksperti, nespējam tik labi izvērtēt — piedāvājuma vai pakalpojuma niansētu koncepciju un dziļumu. Aizvakardien konferencē, kurā bija runa arī par kultūras piekļūstamību, sastapāties ar piemēriem, ka tās ir tieši nianšes, kas var ļoti atšķirties no projekta uz projektu, no organizācijas uz organizāciju. Arī šajā konkursā redzam piedāvājumus, kas ir vairāk tīri par vides piekļūstamības uzlabošanu — vēl joprojām tiek domāts tādā līmenī, ka ir labi, ja ir panduss, ja izveidota ērta vide — bet tajā pašā laikā ir arī citi piedāvājumi, kas piedāvā daudz niansētākus un dziļākus piekļūstamības risinājumus. Īsi sakot, ekspertiem, kurus mēs jūs lūdzam izvirzīt, droši vien ir jābūt diezgan spēcīgai šai intuīcijai, kas balstīta uz eksperta iepriekšējo pieredzi, strādājot kultūras jomā vai pašam īstenojot šāda veida projektus, vai arī piedaloties kādās vērtēšanas komisijās, kur bijis jāvērtē piekļūstamības projekti, kādas kultūrvietas attīstības koncepts un tamlīdzīgi. Šī [vērtēšana] ir pirmā reize, kad mēs prasām tik dziļu un plašu fokusu uz piekļūstamību un darbu ar mazākaizsargātām grupām, kurām līdz ar to arī kultūras piedāvājums ir mazāk pieejams. Lūdzu L. Krūmiņu papildināt, kāda pieredze tiek prasīta ekspertiem.

L. Krūmiņa: Prasām pieredzi mākslas un kultūras projektu vērtēšanā vai īstenošanā. Ekspertiem aizpildīšanai sagatavota pieteikuma CV forma, tajā iekļauta formāla prasība norādīt arī vismaz piecu gadu pieredzi kultūras jomā; CV formā jānorāda tie kultūras projektu konkursi, kuros esat piedalījušies kā vērtētāji vai īstenoņi pēdējo piecu gadu laikā; kā arī ir iespēja norādīt arī dalību konkursu vērtēšanā, pētniecībā vai tādu projektu īstenošanā, kas ir bijusi saistīta tieši ar mazākaizsargātajām sabiedrības grupām.

Z. Saulīte: Tas ir nepieciešams, lai tad, kad jūs kā NKP būsiat izvirzījuši ekspertus, mēs varētu pamatot, kādēļ KM slēdz līgumus ar ekspertiem par vērtēšanas darba apmaksu. Šis process prasa dokumentāciju un argumentāciju, kāpēc izvēlēti šie eksperti. Tajā pašā laikā, izvirzot ekspertus, ir jāņem vērā — ja jūs vai jūsu pārstāvētā organizācija ir iesaistījusies projektu sagatavošanā, un ir iesniegusi projektus, tad būtu labāk kā atturēties kļūt par ekspertu šī projektu konkursa pieteikumu vērtēšanā.

Par laika grafiku un izskatāmo projektu skaitu:

Z. Saulīte: solījām Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai (CFLA) nākamnedēļ varētu sniegt provizorisko ekspertu sarakstu. Tad varētu uzrunāt ekspertus un izstāstīt plašāk par šajā programmā plānoto piecu programmā, kam jāpievērš uzmanība. CFLA pārstāvji izstāstītu praktiskās lietas, kas ekspertiem būs jādara, un par digitālo sistēmu, kurā iesniegti projekti. Apzināties, ka šajā laikā ir aktīvs periods Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) programmās. Līdz ar to jautājām CFLA par iespēju atsevišķiem ekspertiem savus atzinumus nodot decembra sākumā. Tā nu laika ietvars ir apmēram no novembra sākuma līdz decembra pirmajai dekādei, kad šie kvalitātes vērtējumi tiktu iesniegti.

Jāskatās arī, cik ekspertus mēs varam uzrunāt un piesaistīt. Tika iesniegti četrdesmit astoņi projekti, divi projekti jau tika noraidīti neatbilstības kritērijiem dēļ. Vērtēšanai paliek četrdesmit seši projekti. Princips ir, ka viens eksperts vērtē viņam iedoto projektu kopu un viņam nav piekļuves citiem projektiem, proti, viņš vērtē septiņus vai astoņus projektus. Protams, var būt arī tāda situācija, ka viedokļi [par projektu] ļoti atšķiras CFLA vērtēšanas komisijai un ekspertam. Tad droši vien mēs organizētu sarunu un diskutētu, kas bija tās lietas, kas vedināja uz tik krasi atšķirīgiem vērtējumiem.

Jautājumi un diskusija par ekspertiem nepieciešamo pieredzi, vērtējamo projektu apjomu, vērtēšanas laika ietvaru un termiņiem.

M. Pavlova: Paldies! Es domāju, ka ir skaidrs, ka ekspertam nav jāizvērtē visi četrdesmit seši projekti, bet projektu kopa būs sadalīta daļās. Tā ir priecīga ziņa.

No tehniskā viedokļa, mums nav kvoruma, tādēļ jāveic šī rakstiskā [balsošanas] procedūra elektroniski, e-pastā. Šai procedūrai mums nepietiek tikai ar eksperta vārdu uzvārdu, būtu nepieciešama īsa pavadošā informācija.

I. Dundure: Piekritu. Visu nevaram novērtēt, līdz ar to ir jābūt informācijai par ekspertu.

M. Pavlova lūdz Nacionālās kultūras padomes locekļus, kas ir pieteikušies eksperta darbam, īsi raksturot savu pieredzi kultūrā un ekspertam nepieciešamo pieredzi.

D. Jurka, I. Brūvere un K. Sants raksturo savu darba pieredzi kultūras jomā, pieredzi projektu vērtēšanā, projektu īstenošanā, darbā ar mazākaizsargātām grupām.

K. Sants piebilst, ka viņam ir jautājums par [ekspertiem noteiktajiem] termiņiem, jo viņš var pieslēgties vērtēšanai, sākot ar 22.11.2025. Nolikumā paredzēts, ka līdz 06.11.2025. jau ir jāpabeidz viena reģiona projektu izvērtēšana, tad līdz 13.11.2025. — nākamā reģiona. Tādēļ būtu svarīgi precizēt datumus un termiņus. **I. Brūvere** pievienojas par termiņiem — aktīva vērtēšana arī iespējama, sākot ar 22.11.2025.

K. Sants atzīst, ka viņam nav pieredzes darbā VKKF ekspertu komisijā, kaut arī nācies piedalīties dažādās darba grupās par to, kā uzlabot [VKKF] struktūru, projektu konkursu nolikumus un vērtēšanas procesu.

M. Pavlova: Ja ir tieši šāda pieredze — veidot saturu un to īstenot, bet nav, vai ir maz konkursu vērtēšanas pieredzes, kā uz to varam skatīties?

Z. Saulīte: Mēs prasām — vai nu ekspertam ir jābūt pašam īstenojušam projektus, vai arī jābūt pieredzi projektu vērtēšanas pusē.

Par termiņiem: programmā jāievēro līdzsvars, lai viss finansējums netiek tikai projektiem Rīgā, kur ir spēcīgas un pieredzējušas organizācijas, bet būtu arī projekti, kuri pamatā darbojas ārpus Rīgas, reģionos. CFLA ieskatā, vispirms varētu izvērtēt to projektu kopu, kas ir reģionā un šajā posmā varētu iesaistīties eksperti, kuriem nav laika ierobežojumu. Kāpēc ir tāds mērķis? Tāpēc, lai būtu vismaz viens spēcīgs projekts katrā reģionā, un, iespējams, ka Rīgas projektu pieteikumi tad tiktu vērtēti vēlāk. Par to gan mums nebija tāda precīza vienošanās. Ja varat atrast laiku un piedalīties sākotnējā posmā, kad CFLA iepazīstina ar darba praktisko pusi un, iespējams, mēs vēlreiz izrunājam par kvalitātes kritērijiem, mums varētu būt arī tāda kā sākotnējā saruna, piedaloties Gundegai Laiviņai, — un tad jūs atgriežaties novembra beigās.

I. Teterovskis izvirza savu kandidatūru un pastāsta par savu darbību kultūras piekļūstamības jomā — darbu ar nedzirdīgo un vājdzirdīgo auditoriju, kā arī pieredzi kultūras projektu vērtēšanā.

M. Pavlova pateicas I. Teterovskim par priekšlikumu un rosina to pieņemt.

M. Pavlova norāda, ka ir vēl divas kandidātes, kuras gan ir izteikušas vēlmi palikt rezervē, bet, ja būtu nepieciešams, varētu piedalīties vērtēšanā, B. Moļņika un D. Baltiņa.

Z. Saulīte: ierosina pārjautāt visiem sešiem kandidātiem par gatavību piedalīties šajā vērtēšanas procesā. Tad viņiem būtu nākamajā nedēļā būt jālūdz iesūtīt informāciju, KM ES fondu departamenta sagatavotajā dzīves gājuma (CV) formā, kurā tad kandidāti atspoguļotu savu darbību kultūras jomā, pieredzi kultūras projektu īstenošanā un/ vai vērtēšanā, kā arī darbā ar mazākaizsargātajām grupām.

M. Pavlova ierosina, ka secība varētu būt tāda, ka lūdzam ekspertiem nākamnedēļ aizpildīt anketu un pēc tam, kad ziņas iesūtītas, tad rīkojam balsošanu rakstiskajā procedūrā (elektroniski, e-pastā).

K. Kondratjuks: Vai, ja es (mana organizācija) esmu iesniedzis projektu, vai varu balsot par ekspertiem? Vai kāds/-i no šiem ekspertiem, kas vērtēs pieteikumus saskaņā ar kvalitātes kritērijiem, ir ne tikai ar pieredzi darbā ar mazākaizsargātām grupām, bet varbūt arī paši pārstāv kādu no tām, kā tas bieži ir šādu projektu kvalitātes vērtēšanā citās valstīs. Tā varētu būt laba ideja arī nākotnē šādos konkursos.

Z. Saulīte: Eksperti, kuri pārstāv CFLA un KM, vērtē pieteikumus administratīvi; kultūras eksperti vērtē kvalitatīvos aspektus; ir piesaistīts Bauhaus eksperts, kurš vērtē risinājumus, proti, vai plānotais, rasējumos redzamais atbilst pieteikumā ietvertajiem vārdiskajiem solījumiem. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes pārstāvis ir iesaistīts, jo daudzi objekti ir pieminekļi. Savukārt to organizāciju, kuras iestājas par cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, pārstāvji iesaistīti konkrētu kritēriju vērtēšanā. Cilvēku iesaiste, kuriem tā ir personīga pieredze — tas varētu būt nākotnē risināms jautājums.

L. Krūmiņa: Potenciālie eksperti, iesūtot informāciju, varētu norādīt laika grafiku, kāds viņiem ir iespējams.

I. Brūvere: Kādā veidā notiks balsošana?

K. Kalniņa ierosina balsot par visiem kandidātiem, kuri būs iesūtījuši informāciju, tātad par sarakstu, atzīmējot ar “atturos”, ja par kādu no kandidātiem negribat balsot — piemēram, par sevi droši vien kandidāti nevēlēsies balsot; vai “pret”, ja esat pret šī kandidāta izvirzīšanu.

M. Pavlova piekrīt. Ja visi klātesošie piekrīt, tad tālākās rīcības plāns ir skaidrs.

Sēde tiek slēgta 13:45.

Pielikumā: veidlapa dzīves gājuma (CV) formā.

Nacionālās kultūras padomes priekšsēdētāja:

M. Pavlova

Nacionālās kultūras padomes sekretāre:

J. Šakare

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Eksperta CURRICULUM VITAE (CV) forma

1. Pamatinformācija par ekspertu:

Vārds	
Uzvārds	
Personas kods:	
Tālrunis:	
e-pasts:	

2. Eksperta profesionālā pieredze kultūras nozarē (vismaz 5 gadi):

Nr.p.k.	Pieredze	Laika periods
1.		
2.		
3.		

3. Eksperta profesionālā pieredze (iepriekšējo 5 (piecu) gadu laikā) kultūras un mākslas projektu vērtēšanā vai īstenošanā:

Nr.p.k.	Informācija par projektu konkursu, kura ietvaros vērtēti projektu iesniegumi vai informācija par projektu, kas īstenots	Projekta joma - (norādīt, vai projekta joma ir kultūra un māksla)	Laika periods
1.			
2.			
3.			

4. Eksperta pieredze darbā ar mazākaizsargātām grupām:

Nr.p.k.	Pieredze	Laika periods
1.		
2.		
3.		

Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka augstākminētais pareizi atspoguļo manu pieredzi:

Vārds, Uzvārds	
Paraksts	
Datums	